

i alt Fald de større og betydeligere af dem, vilde træde ind i Foreningen, og der er jo ogsaa kun udtryffeligt foreskrevet, at de fremtidig oprettede Kreditforeninger skulle være Interessenter, medens det iøvrigt staar Kreditforeningerne frit for, om de ville indtræde som Interessenter. Jeg tror derfor ikke, at der er nogen Anledning til at udtale sig i saa stærke Udtryk, som det ærede Medlem gjorde, om den Fare, der var for Kreditforeningernes Selbstyre — saa at de kunde sige god Nat til deres Selbstyre. Det beror paa dem selv, om de ville indtræde eller ikke. Derjom de beslutte sig til at indtræde, er det, fordi de maa erkjende, at de have Fordel af at indtræde under den almindelige Hypothekbank, og jeg antager, at de, der ere saaledes stillede ved den Størrelse og Betydning, de have naaet, at de ville anse det for bedre at blive udenfor Hypothekbanken, i Virkeligheden ville kunne hævde deres Selvstændighed lige som hidtil.

Derimod kan jeg i et Par enkelte andre Punkter give de to ærede foregaaende Talere Ret. Jeg mener ogsaa, at det vil være af stor Betydning, om man herigjennem kunde komme til, at Laanene bleve udbetalte ikke blot kontant, som det er bestemt, men til Pari Kurs; det vil altsaa sige, at den Forskjel, som maatte fremkomme, kom frem i Renten og ikke i Laanets Kapital. Jeg betragter det som en Hovedmangel ved vore Kreditforeningers Virksomhed hidtil, hvad maatte temmelig stærkt blev fremdraget af den første ærede Taler, at de i en Række af Aar have givet Laan, der kun kunde opnaa en saa lav Kurs paa Bøngemarkedet, at det for Laantageren er blevet en meget betydelig Byrde, naar Laanet skulde amortiseres eller tilbagebetales. Jeg troer, at de vistnok i adskillige Tilfælde havde gjort bedre i hellere at sætte Renten op for at kunne staae Obligationerne en bedre Kurs paa Bøngemarkedet. Det vilde derfor, tror jeg, være ønskeligt, om der netop gjennem denne Hypothekbank kunde virkes hen dertil, idet Forholdet jo da bliver et Mellemværende mellem Hypothekbanken og Kreditforeningerne, tagne som Helhed eller hver for sig, og der derigjennem langt lettere vil kunne træffes Modifikationer i det Enkelte, end der vilde kunne ske gjennem Kreditforeningerne og deres enkelte Debitorer og enkelte Interessenter, hvor jo almindelige fastslaaede Regler maatte komme til Anvendelse. Dernæst tror jeg ogsaa, at det er et ret væsentligt Punkt, at der bliver draget Omhu for, at Banker til enhver Tid kan fyldestgjøre de Begjæringer om Laan, der stilles. Det er jo netop en af de væsentligste Betydninger, Kreditforeningerne have, at man kan være

sikker paa at faa Bønge paa Tider, da det ellers kan være vanskeligt at reise dem, og man vil være meget daarligt tjent med at faa erholdt et foreløbig Tilslag om at erholde et Laan om nogen Tid, naar det viser sig, at der ikke er Bønge nok, saa at man maa give Afkald paa dem. Det forekommer mig ogsaa, at saaledes som denne Hypothekbank bliver stillet, maatte den kunne fyldestgjøre en saadan Fordring, naar Bestemmelsen i § 7 blev ændret i Overensstemmelse dermed. — Naar den ærede første Taler mente, at det var urigtigt at lade alle Laan lyde paa bestemt aarlig Afbetaling, idet der meget vel kunde være Tale om, at Laanene indtil, jeg troer, han nævnte en Treiedel af Eiendommens Værdi, bleve indestaaende uden saadan fortsat Amortisation, saa forekommer det mig, at denne Fordring vanskelig lader sig forene med Fordringen om Laanets Opsigelighehed fra Kreditors Side. Det er netop den stadig fortsatte Amortisation, som gjør det muligt at give Kreditforeningslaan som faste Laan, hvad jo i andre Henseender er en stor Fordel for Debitorerne; de vide, at de ere hævede over den Usikkerhed, som altid knytter sig til private Laan, der kunne blive opgjorte til Udbetaling paa ubestemt Tid. Men at en Forening eller Bank skulde give saadanne faste Laan, som ikke kunne opsiges og heller ikke blive amortiserede, og som altsaa bleve staaende til evig Tid, forekommer mig at være en noget tvivlsom Ting.

Da det jo er givet, at denne Lov er fremkommet som nævnt ogsaa særlig med Hensyn til de forhaandenværende økonomiske Forhold og ikke helt uden Forbindelse med det i Gaar behandlede Forslag til en Konvertering af Statsgjælden, for saa vidt der menes derigjennem overhovedet at ville komme en Forandring frem af Renteforholdene, skal jeg tillade mig at gjøre den Hensigt til den høitærede Finansminister, om det ikke skulde være muligt at staae en Betættelse med Hensyn til Stempelafgift og Thinglæsningsafgift af Panteobligationer for derigjennem at muliggjøre en Ombytning af Laanene, som i mange Tilfælde vil være Betingelsen for, at en lavere Rente kan naas. Det vil i mange Tilfælde kun blive muligt at faa et Laan til billig Rente ved at opsigte det Laan, der staar i Eiendommen, til Udbetaling, og skal der af det nye Laan da betales ny Stempelafgift og Thinglæsningsgebyr for Udslettelse og Thinglæsning med det samme Beløb, som nu gjælder, vil det i mange Tilfælde være et Tryk, som kan afholde de Paagjældende fra at foretage den Ombytning, som ellers vilde være mulig. Det forekommer mig, at der under de forhaand-